

Haarlem

Gemeente Haarlem

Jan Nieuwenburg

Wethouder volkshuisvesting, economische en sociale zaken
en onderwijs en jeugdbeleid

Retouradres: Stadhuis, Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan minister Van Bijsterveldt-Vliegenthart
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Datum 15 februari 2011
Ons kenmerk JOS/2011/38970
Contactpersoon P. Platt
Doorkiesnummer 023 – 511 34 84
E-mail plattp@haarlem.nl
Kopie aan voorzitter en leden van de vaste Tweede Kamer commissie
Onderwerp **Haarlemse brandbrief over voorgestelde bezuinigingen passend onderwijs**

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt-Vliegenthart,

Woensdag 16 februari staat de behandeling van de aangekondigde bezuinigingen van € 300 miljoen op het passend onderwijs gepland in de Tweede Kamer. Ik ben de Haarlemse wethouder van onder meer Jeugd, Onderwijs en Sociale Zaken en verantwoordelijk voor het beleid rondom voortijdig schoolverlaten en aansluiting op de arbeidsmarkt. Ik maak mij grote zorgen over de gevolgen van deze plannen. Mede namens de gezamenlijke Haarlemse schoolbesturen primair en speciaal onderwijs, de gezamenlijke schoolbesturen van het voortgezet onderwijs en de gemeente, wil ik u door deze brandbrief duidelijk maken wat de gevolgen voor het passend onderwijs in Haarlem zijn.

Het onderwijs heeft al eerder bezuinigingen moeten doorvoeren, namelijk de in 2010 aangekondigde bezuinigingen op bestuur en management (€ 90 miljoen) en de groeiregeling (€ 45 miljoen), in totaal € 135 miljoen. Nu komen daar de aangekondigde bezuinigingen op het passend onderwijs van € 300 miljoen bovenop. De gemeenten krijgen in dit kader daarnaast ook te maken met een bezuiniging van € 300 miljoen op (Jeugd)zorg.

Het principe van passend onderwijs is goed: daar waar het mogelijk is meer kinderen opvangen op de basisschool in de buurt en daarbij een nieuw stelsel voor extra onderwijsondersteuning. Dat kunnen bijvoorbeeld leerlingen zijn die dyslectisch zijn, aan ADHD lijden of bijvoorbeeld medicijnen nodig hebben. Maar als aangekondigde kortingen doorgaan, gaat het ons niet lukken deze kinderen nog op te vangen en voorzien wij schade voor kinderen en voor leraren.

Ik wil u met een aantal voorbeelden aangeven wat de voorgestelde bezuinigingen in Haarlem voor gevolgen hebben. Het gaat hierbij nadrukkelijk om een selectie van voorbeelden.

Algemene gevolgen in Haarlem

1. Het wordt veel moeilijker om leerlingen goede passende zorg te bieden.
Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften hebben deze passende zorg -in

Haarlem

2

- de vorm van ambulante begeleiding- in het regulier onderwijs écht nodig. Het gaat dus ten koste van de kwaliteit van de zorg en het onderwijs.
2. De bezuiniging leidt tot grotere klassen. Dat is juist ongewenst bij leerlingen met extra behoefte aan ondersteuning.
  3. Leerlingen die speciaal onderwijs nodig hebben, blijven noodgedwongen op reguliere scholen voor basis – en voortgezet onderwijs.
  4. De bezuiniging leidt tot het verlies van gekwalificeerd personeel: veel expertise gaat daarmee verloren.
  5. De druk op scholen wordt steeds groter. De scholen krijgen een steeds grotere rol bij het oplossen van maatschappelijke problemen, terwijl hier geen vergoeding tegenover staat.
  6. Deze maatschappelijke problemen en de door het Rijk voorgestelde bezuinigingen leiden tot meer voortijdig schoolverlaten en nog meer maatschappelijke problemen. Het oplossen van die vaak grote problemen zal in de toekomst tot veel meer extra kosten leiden dan de opbrengst van de huidige bezuinigingen opleveren.

Voorbeelden gevolgen primair en speciaal onderwijs in Haarlem

- De druk op het basisonderwijs zal door de voorgestelde maatregelen enorm toenemen. De reguliere scholen krijgen minder geld voor (ambulante) begeleiding en de leraren kunnen de zorg en het onderwijs die kinderen met specifieke handicaps nodig hebben, niet bieden door de grotere klassen met veel zorgleerlingen, maar zonder extra hulp in de klas.
- Er is vorig jaar al een ingrijpende bezuinigingsoperatie gestart voor het primair onderwijs. Geprobeerd wordt dit zonder gedwongen ontslagen op te lossen. Hier komen de bezuinigingen van € 300 miljoen voor passend onderwijs nog eens bovenop. Alleen al bij vier openbare scholen voor speciaal onderwijs in Haarlem gaat dit om een bedrag van 2,4 miljoen en ruim 60 werknemers.
- De scholen voor speciaal onderwijs krijgen als gevolg van deze bezuinigingen veel minder personeel en dus grotere klassen. Dit gaat ten koste van de kwaliteit en de zorg aan de kinderen die dit het meest nodig hebben. We kunnen door de bezuinigingen deze kinderen niet voldoende voorbereiden op een plek in de maatschappij (meer kinderen in de Wajong). Voorbeelden:
  - De Mytylschool De Regenboog is een school voor lichamelijk en verstandelijk gehandicapte kinderen. Daar staan 11 volledige arbeidsplaatsen op de tocht. Wil de minister over twee jaar Kamervragen beantwoorden waarom kinderen op de Mytylscholen een halve dag in een poepbroek zitten?
  - Voor de Van Gilseschool (kinderen met spraak- en gehoorproblemen) wordt de bekostiging teruggebracht naar het niveau van 2005 toen er veel minder (45) leerlingen waren. Op deze school gaat het om het verlies van 15 volledige arbeidsplaatsen. Verder begeleidt de school nu 145 leerlingen en krijgt straks geld voor de ambulante begeleiding van nog maar 36 leerlingen. Dit raakt de kinderen in het regulier onderwijs.
  - De medische zorg die de Albert Schweitzerschool voor langdurig zieke kinderen nu biedt, zal absoluut niet overgenomen kunnen worden door het reguliere onderwijs. Met 25% bezuiniging wordt specialistische zorg op deze school onmogelijk gemaakt. In totaal gaat het op deze school om 7 volledige arbeidsplaatsen.
  - Minder personeel en grote groepen op de van Voorthuysenschool voor zeer moeilijk lerende kinderen is ook onverantwoord, omdat deze kinderen zeer specialistische zorg nodig hebben. Wij moeten niet het onmogelijke van de

Haarlem

3

leraren vragen. Bij deze school staan 8 volledige arbeidsplaatsen op de tocht.

De leraren ondersteunen elk kind bij het behalen van goede leerresultaten en zij geven de zorg die nodig is. Alleen in die combinatie zijn de opbrengsten optimaal en heeft het kind een plezierige tijd op school.

Voorbeelden gevolgen voortgezet onderwijs in Haarlem

- Door de voortdurende bezuinigingen van de afgelopen jaren en in het bijzonder door het jarenlang uitblijven van prijscompensatie op de materiële bekostiging, is de financiële situatie van scholen in het voortgezet onderwijs sowieso al verslechterd.
- Er is geen ambulante begeleiding meer mogelijk aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De Prof. Dr. Gunningschool is een school voor kinderen die wegens gedrags-, opvoedings- en/of ontwikkelingsproblemen zijn vastgelopen in het reguliere onderwijs. De afdeling Voortgezet Speciaal Onderwijs (voor leerlingen ouder dan de basisschoolleeftijd) biedt scholing op maat aan leerlingen waarvoor ander onderwijs geen of onvoldoende voorzieningen kent. De leerlingen hebben deze scholing op maat nodig omdat zij anders buiten de boot vallen. De Daaf Gelukschool heeft in de regio Haarlem een jarenlange ervaring opgebouwd met leerlingen die een stoornis in het autistisch spectrum hebben, de zogenaamde ASS- (autistische spectrum stoornis) leerlingen. Op De Daaf Geluk school wordt 'onderwijs op maat' aangeboden aan leerlingen die meer aandacht, begeleiding en hulp nodig hebben. Deze noodzakelijke begeleiding is niet meer mogelijk als de bezuinigingen worden doorgevoerd,
- De mogelijkheid om leerlingen via de Gunningschool of de Daaf Gelukschool naar diplomering te brengen, wordt hiermee sterk verminderd. De kans op voortijdig schoolverlaten neemt daardoor enorm toe.
- Het voortbestaan van de autistenhavo van de Daaf Gelukschool staat op de tocht door de bezuinigingen.

Het staat dus vast dat de meest kwetsbare leerlingen in onze samenleving niet langer kunnen rekenen op extra begeleiding en zorg. Door de dubbele bezuinigingen (passend onderwijs en jeugdzorg) zijn schoolbesturen en gemeente niet goed meer in staat om te voorkomen dat jongeren voortijdig de school verlaten. Daarnaast moet er volgend jaar een ingrijpende ontslaggolf in het speciaal onderwijs plaatsvinden. De verantwoordelijkheid voor leraren wordt onaanvaardbaar hoger en het reguliere onderwijs moet problemen oplossen waar men niet voor is toegerust. Dit kan en mag toch niet de bedoeling zijn! De door de minister gewenste kwaliteitslag in het onderwijs zal zo zeker niet gehaald worden.

Graag nodigen wij u uit in onze stad om over betere oplossingen te praten!

Mede namens de gezamenlijke schoolbesturen in Haarlem,

Met vriendelijke groet,

Jan Nieuwenburg

